

Les il·lusions i els somnis

Fa moltíssim temps, una dona rossa i jove de la menestralia d'una petita ciutat portuària, els pares de la qual tenien una botiga a la vora de la Rambla més concorreguda, es va casar amb un treballador del moll amb possibles. Tenien esperances. Eren joves, estaven positivament enamorats. Ella covava en el seu cap certes il·lusions que mai va acabar de dir. Les pensava però no les verbalitzava, com diuen ara.

Com tantes parelles dels anys quaranta i cinquanta van anar de viatges de noces a la Rambla de Barcelona on, en un hotel més o menys net, van engendrar un fill en un remolí de passió brusca i amorosa. A ell, flamant treballador del port, se li obrien totes les portes: l'empresa, que anava vent en popa, li oferia d'obrir una nova sucursal en una ciutat portuària del nord d'Espanya. Farien diners. Viurien millor. Prosperarien. Els companys de l'empresa, sol·lícits, van pagar-li amb renovada il·lusió una magnífica vaixella de cristall de Bo-

hèmia tallat, cisellat, polit amb cura. Era una vaixella meravellosa: representava les il·lusions mai dites de la dona. La van enviar per tren a aquella ciutat vora el mar Cantàbric. Valuosa i fràgil, la vaixella no va arribar mai al seu destí. La dona no la va rebre mai. Es va trencar en mil bocins durant el transport i va quedar arraconada en un cul de magatzem feta trossos plens de pols.

La nova ciutat era grisa. Bruta i freda. Una ciutat industrial d'un país molt atrotinat. Els homes bevien molt alcohol. L'amo pagava malament la feina de l'home i la dona sempre més va enyorar la mar mediterrània a la ciutat natal. Quan el tren, després de les vacances d'estiu, deixava la terra catalana i s'endinsava en la planura dels Monegros, a l'ànima de la dona se li omplia el cor de tristesa fonda i apegalosa. Una tristesa dura, seca, sense aturador.

Va néixer el primer fill.

La dona sempre tenia al cap aquella vaixella de bohèmia que cristal·litzava les seues il·lusions de

Andreu Loncà

Andreu Loncà

ser més. L'home complia la seva feina puntualment però la ciutat era dura i el clima fred. La dona plorava a les galtes del seu primer fill.

El fill s'escapava a les tardes amb la mare a passejar per les muntanyes d'aquell país. Després ho va fer sol: agafava la bici i pujava un cim. Mirava els ocells i les tardes de sol. La mare sempre més va voler tenir una vaixella de bohèmia. I de gran ja no va poder recompondre-la. S'havia esgrunat per sempre.

El seu fill, passats els anys, encara no pot tenir ni un trosset d'aquella vaixella de vidre tallat al prestatge del menjador de casa, com un homenatge a les il·lusions perdudes de la mare. Com una penyora del passat fred i insomne de certes il·lusions que s'esgrunen. De gran, el fill ha tornat a aquell país del nord i n'admirat les ries i els penya-segats. D'alguna manera s'ha reconciliat amb aquell passat plujós i gris. Perquè moltes vaixelles es trenquen, però cal el coratge d'enfrontar-s'hi.